

# Kitabu cha Danieli - Namba Thelathini na Saba

*Kuzza Ebigambo eby'Okusooka eby'Amazima: Okubikkula Ekirooto kya William Miller n'Okuddamu okw'Ebyobunnabbi mu Nhaku Ez'enkomerero*

Jeff Pippenger

2024-01-01

Vono va William Miller vi vekiwa mukati ka Early Writings, eyo rero ikaŵa pasi pa kuwuniska na kugwiriskiye nchito kwa uchimi umoza pera uko kukukhumbikwa kuchitika na msambiri uyo wakukhumba “kugaŵa makora Mazgu gha unenesko.” Vono ili laperekeka kanandi waka mu vyaka vyose na Future for America, kweni pano tikuŵika mukati mwa sambiro la “kwandilira kwa kumanya,” uko kukajulika pa “nyengo ya umaliro” mu 1798. Vono ili likuyowoya za mbiri ya uthenga uwo ukayimira kumanya uko kukandilirapo. Likulongosora kukolerana pakati pa mayendedwe gha mauthenga gha mungelo wakwamba na wa mungelo wachitatu.

Njozi ya William Miller inatambulisha kazi yake, nayo kazi yake ilifananishwa kwa mfano na kazi ya Musa mwanzoni mwa Israeli wa kale. Kutimizwa kwa njozi ya Miller katika siku za mwisho kulifananishwa kwa mfano na kazi ya Kristo katika siku za mwisho za Israeli wa kale. Kazi ambayo Kristo aliikamilisha mwishoni mwa Israeli wa kale iliuwakilisha kazi ambayo Kristo huikamilisha katika siku za mwisho za Israeli wa kiroho. Katika njozi ya Miller, kazi inayokamilishwa katika siku za mwisho inawakilishwa kuwa inafanywa na “Mtu wa Brashi ya Uchafu.” Ni jambo la lazima kuitambua njozi ya Miller kuwa ni unabii wa kutimizwa kwa Kilio cha Usiku wa Manane katika siku za mwisho. Vilevile ni jambo la lazima kutambua kwamba kazi ya Kristo kwa Israeli wa kale katika siku zao za mwisho ilifananishwa kwa mfano na kazi ya “Mtu wa Brashi ya Uchafu” katika njozi ya Miller.

Ikintu kimwe mu murimo wa Kristo gikwiye kwitabwaho ni uko atafunguye gusa ukuri kwari kwarahishwe kuva mu gihe cya Mose, ahubwo Kristo icyarimwe yanakuje kandi ashyira hejuru uko kuri kw'umwimerere. Muri uko kubikora, yatanze urugero rw'uko, igihe ubwoko bw'Imana buzasohoza inzozi za Miller mu minsi y'imperuka, ukuri kwashyizweho binyuze mu murimo wa Miller kuzagurwa kurenga uko kwabanje gusobanukirwa.

“Mutwe gwa Mupusushi, Bayudaaya baali baaswekere nnyo eby'obugagga eby'omuwendo eby'amazima n'ebisasiro by'ennono n'enfumo, n'okutuusa nti kyali tekisoboka kwawula ekituufu ku ky'obulimba. Omulokozi yajja okuggyawo ebisasiro by'emitima gy'obulogo n'ensobi ezirowoozeddwa ennyo okumala ebbanga ddene, era n'okuteeka eby'obugagga eby'omuwendo eby'ekigambo kya Katonda mu nkola y'amazima. Omulokozi yandikoze ki singa ajje gye tuli kaakano nga bwe yajja eri Bayudaaya? Yandibadde alina okukola omulimu ogufaanana gutyo mu kuggyawo ebisasiro by'ennono n'emikolo. Bayudaaya baali beeraliikirivu nnyo bwe yakola omulimu guno. Baali bamaze okufiirwa okulaba amazima ga Katonda agaasooka, naye Kristo n'agaleeta nate okulabibwa. Omulimu gwaffe kwe kusumulula amazima ga Katonda ag'omuwendo okuva mu bulogo n'ensobi. Nga mulimu mungi bwe gutukwasiddwa mu njiri!” Review and Herald, June 4, 1889.

Leero, omusajja ow'okukunkumula enfuufu (Kristo) ali kukola "omulimu ogufaanana ogw'okuggyawo kasasiro w'obulombolombo n'emikolo" nga Empologoma ey'ekika kya Yuda (Kristo) bwe yakola mu kiseera ky'Abayudaaya. Mu kirooto kya Miller, amayinja ag'omuwendo ag'amazima agaali gategekeddwa bulungi ddala mu ssanduuko ey'Ekigambo kya Katonda, gaabikkibwako kasasiro n'amayinja ag'ebicupuli. Amayinja ago gaali gaakuggibwa mu kasasiro ne gazzibwa nate mu ssanduuko ennene ey'Ekigambo kya Katonda mu kiseera eky'Okukaaba okw'Ekiro ekya wakati eky'ennaku ez'oluvannyuma, kubanga Miller bwe yali atunudde ku mayinja agaazziddwawo mu ssanduuko ennene, "yayogerera waggulu olw'essanyu lingi nnyo, era okwogerera okwo ne kumuzuukusa." Kirooto kya Miller kyaliwo mu 1847, emyaka esatu oluvannyuma lw'Okukaaba okw'Ekiro ekya wakati okw'omumalaika ow'olubereberye, n'olwekyo okuzuukuka kwe mu kirooto kwe Kukaaba okw'Ekiro ekya wakati okw'ennaku ez'oluvannyuma. Okukaaba okw'Ekiro ekya wakati okwo kulangirirwa abajulirwa ababiri abaattibwa ensolo eyava mu bunnya obutaliiko buko, ne babeera nga bafu mu kkubo okumala ennaku ssatu n'ekitundu, okutuusa lwe baakolebwa awamu ne balyoka bazzibwamu obulamu mu kiwonvu eky'amagumba amakalu amaka, ne balyoka bayimusibwa ng'akabonero. Kirooto kya Miller kituukirizibwa mu kkubo eryo, ne mu kiwonvu ekyo kye kimu ky'ategeeza nga "ekisenge kye."

Mulongoti wa Miller, Yehova akamusebenzisa Miller kuanzisha kweli za asili za Uadventista, lakini ndoto yake ilionyesha kwamba baada ya muda kweli hizo zingezikwa. Hali hii ya kuondoa takataka za mapokeo na desturi ndiyo Kristo aliyoitimiza mwishoni mwa Israeli ya kale, na kwa kufanya hivyo alifananisha utimilifu wa mwisho wa ndoto ya William Miller.

Ayahudi walikuwa wamepoteza kuona "ukweli wa asili wa Mungu, lakini Kristo akauleta tena uonekane," naye akaitambulisha kazi Yake kuwa ni "kazi yetu." Kazi yetu ni "kuweka huru kweli za thamani za Mungu kutoka katika ushirikina na upotovu." Ndoto ya William Miller inatambulisha ugunduzi, uwasilishaji na kukataliwa, na kurejeshwa kwa kweli za asili. Ili kutimiza kazi ya urejesho, Kristo aliweka ukweli ndani ya "muundo wa ukweli." "Muundo wa ukweli" kwa William Miller ulikuwa uelewa wake wa mamlaka mbili za uharibifu za upagani na upapa. Katika siku za mwisho "muundo wa ukweli" ni mamlaka tatu za uharibifu za yule joka, mnyama, na nabii wa uongo.

"Kristo pa a dunian ma sakin chiinonggñi si katruan a pudno, yan ta pa nampaingato i prinsipiu si para u fungfunan i kurason yan cho'cho'cho' i taotao, i kinafakche' ha tungu' guaha un nafitme na kinatatak i manma guinahan un na kadada na manlina'la', na ti ha komprende i lina'la', ya ti guaha inclinasion-ñiha para u adahi i tradision pot i minagâhet. Ha chule' ayu i Ma'estra put tano', ha krusifika i Señot gloria, para u sina ha tâtto i mismon kustumbren-ñiha yan i inbension-ñiha. I mismu espiritu na ini ma na'fannue gi dunia pago. I taotao siha ma'ñasâfman para u suruhânu i minagâhet, ya yanggen u ma'na'fanmanman i tradision-ñiha, ya u ma'introduse un nuebu na orden i kosas. Guaha gi humanidad un konstante na peligrun a para u fatinas lina'la', ya i taotao siha naturalmente ma'inclina para u asta manmapaingato i idean taotao yan i tungu' taotao, mientras ki i dibino yan taotao para todú i tiempo ti ma'tungo' pat ma'apresia." Counsels on Sabbath School Work, 47.

Kristo angaya uan i yaem kon ite kau mai taningeni, paia Ia iting “te aomata ae bon rangi n taeka” ni karinerineia aia uaia aomata ma te atatai, ae e kariaia te katei ibukin te koaua. I nanon te moan taeka ni matata ae nanon Miller, i nanon aika imwina, e roko mai Kristo ibukin te mwakuri n taibora ae naba n te “dirt brush man” ibukin n karaoa te mwakuri aei naba. Ngke e kanoan te mwakuri Ana n te “dirt brush man,” ao a na karabwaia aron te matana te ririki are 10 te tai i aon te matana te raoiroi aei, bwa a na rarang aei te koro aika ibuobuoki rua, aika e kabwarabwaraaki n te aro n Miller, ni kabane n te tangira n te “loud cry.”

Çarçoveya rastiye ku ji Miller re hat dayîn, avahiya pêxemberî ya du hêzên wêranker bû; û çarçoveya rastiye ku ji Future for America re hatiye dayîn, avahiya pêxemberî ya sê hêzên wêranker e. “Kilît” a ku bi tabûtê ve girêdayî bû, ew rêbaza taybet bû ku hate vekirin û ji Miller re hat dayîn, û piştê ji Future for America re ji.

“‘Ukufungulula kw’uwumenyi’ ku misi ya Kristo kwali kwafutwemo na bano abo bagwanine ukukubata, ukuti bafungulule na ko inzu ya cibusa ca mano mu Malembo ya Cipangano ca Kale. Abalabi na basambilishi, mu cishinka, bali baingalile Ubufumu bwa mu mulu ku babusu na ku balesulumina, kabili babalekele ukonaika. Mu nsoselo Shakwe, Kristo taaletile ifintu ifingi ku bantu pa muku umo, epangafye aleecinganya amano yabo. Aleshita icintu conse ukuba pa bulungamo no kusansamuka. Taalemwena bufi ukubwekesha ukuli ukwa cine ukwa kale no kwishibikwa bwino mu buprofita, nga cakuti kwali kwakwafwilisha pa mulimo Wakwe uwakwinjizha mu mano amano yalinga.”

“Kristo a moneka va ni ntombo ya mau ya mfunu moso ya kieleka ya ntama. Mu kisalu kia mbeni, bimau biobi bia kieleka biakatulua mu kitini kia bio kia kieleka. Biavambaniswana ne kitini kia bio kia solo, ayi biatentekua mu ntalu ya luvunu. Kisalu kia Kristo kalombolo kia vutudila ayi kindikisa bimau biabi bia mfunu mu ntalu ya kieleka. Minsiku mia kieleka miakala mu dikabu diandi mosi sambu di sakumuna nza, mu nzila ya Satana, miabumbama ayi, mu kutala, miakumaka bonso ti miafua. Kristo wakatulula yo mu bisafu bia luvunu, wavana yo ngolo ya mpa, ya moyo, ayi wavutula mambu sambu mia sema bonso matadi ma ntalu, ayi mitelama ngolo mvula na mvula.”

“Kristo Mweneake aine kukwata mulimo gwa kukolesya cimo pa viwemi vino vya kala citatwala nchito nangu kanthu kamo kakacepe ukufuma kuli bambi, pakuti ni yeyo waŵivumbwile vyose. Ŵikavikile mu maŵazo na mu maganizo ga m’badwo uliwose, ndipo apo wakaŵikile pa charu chithu, wapakangaso mwadongosolo no kuvipanga vya moyo vyowona ivyo vyaunenesko ivyo vikaŵa vyafwa, na kuvipanga kukhala vyankhongono chomene kuti vizakawovwire m’badwo wa kunthazi. Ni Yesu Kristo wakaŵa na nkhangono zakupokoska vyaunenesko ku vyakusakaza, na kuvipaska so ku charu na utsiŵe na nkhangono zakuluska nanga ni umo vikaŵira pakwamba.” Manuscript Releases, volume 13, 240, 241.

Ishiranishwa ko, mu gice cya nyuma, urufunguzo Kristo yakoresheje ku iherezo rya Isirayeli ya kera rwari urwo gufungura Isezerano rya Kera. Urufunguzo rw’uburyo bwa Miller rwafunguye isanduku y’Isezerano rya Kera n’Isezerano Rishya, ariko mu minsi y’imperuka, ku musozo w’inzozi ze, iyo sanduku iba nini kurushaho. Urufunguzo rw’uburyo bw’imyigishirize mu minsi y’imperuka ntirufungura gusa Isezerano rya Kera n’Isezerano Rishya, ahubwo rufungura

n'Umwuka w'Ubuhanuzi. Gukurwaho ikidodo kw'Ibyahishuwe bya Yesu Kristo, mbere gato y'isozwa ry'igihe cy'imbabazi, bikorwa n'Intare yo mu muryango wa Yuda, yo mu nzozi za Miller igereranywa n'umuntu woza umwanda akoresheje uburoso. Mushiki wa Kazi White agaragaza ko umurimo w'uwo muntu ukoresha uburoso bwo gukuraho umwanda uba mbere gato y'isozwa ry'igihe cy'imbabazi.

“Omwene angambja eci nalukite, omwene 26 wa Januari, eci ndakalandula. Namwene bamwe omu bantu ba Kalunga bari abapofi b'amagezi kandi abalele, kandi bari nka abajukile hafu yonka, kabatukililile obunaku obu twikalamo eno; kandi ngu omu 'muntu' na 'brush ya obutaka' akingiiremu, kandi bamwe bari omu kabi aka kukumburwamo. Ndelengela Yesu abatambule, abasongeho akanya kakye kandi, kandi abareke balole akabi kabo akakani muno, ngu bayetekereze obutakabaire bwa miremba yona. Maraika akagira ati, 'Okuzikirira kuriya nka ekihuhusi ky'amaani muno.' Ndelengela maraika abakwatire embabazi kandi atambule abo abakunzire ensi egi, kandi abakomeire ku bintu byabo, kandi abatenda kukomoroka kubirugaho no kubisadaka kugira ngu batwarizeho entumwa omu rugendo rwazo kuha ebyokulya entaama ez'inzara, ezaali nizifa ahabw'okubura ebyokulya eby'omwoyo.”

“Ndzi loko ndzi vona mimoya leyi nga swisiwana yi fa hikwalaho ko pfumala ntiyiso wa nkarhi lowu, naswona van'wana lava a va vula leswaku va pfumela ntiyiso a va yi tshika yi fa, hi ku siva tindlela leti lavekaka leswaku ntirho wa Xikwembu wu ya emahlweni, xivono xexo a xi vava ngopfu, kutani ndzi kombele ntsumi leswaku yi xi susa eka mina. Ndzi vone leswaku loko mhaka ya Xikwembu yi lava xiphemu xa rifuwo ra vona, ku fana ni jaha leri ri nga ta eka Yesu, [Matewu 19:16–22.] a va suka va hlunamile; naswona leswaku ku nga ri khale khombo leri khapakhapaka a ri ta hundza ehenhla ka vona ri kukula ri herisa nhundzu ya vona hinkwayo, kutani hi nkarhi wolowo a swi ta va swi hlwile ngopfu ku nyikela swilo swa misava, ni ku tihlayisela vuhlayiselo etilweni.” Review and Herald, April 1, 1850.

“igikoko gisandaza” ni ikimenyetso c'itegeko ry'Umusi wa Mungu rigiye kuza vuba, kandi igikorwa c'uwo muntu afise uburoso bw'umwanda mu ndoto ya Miller, kiba gato imbere y'uko igihe c'igeragezwa gifungwa. Ni igihe amaze kweza ico cumba, aca asubiza ayo mabuye y'agaciro mu gasandugu kanini kuruta, maze na yo agaca arabagirana incuro cumi kuruta izuba. Daniyeli n'abo batatu b'intwari basanzwe babonetse ko baruta abandi incuro cumi.

Ka bere la donw laban na, mansa ye kuma min fo ko a ka u na, o kofe, saraw ka kuntigi ye u kesen Nabukadonesori jefefe. Mansa ye kuma ke ni u ye; ani u bee cema, mogo si ma soro i n'a fo Daniyeli, Hananiya, Misayeli, ani Azariya; o de koson u ye yoro ta mansa jefefe. Ani hakilitigiya ni fahamuliya konso fenw bee la, minw la mansa ye u pininka, a ye u soro ko u ka temen bee kan san fulo ni tan, ka do fara бага-folila bee ani sando-kolonw bee kan minnu be a ka jamana bee konso. Daniyeli 1:18–20.

“Mahudani gha masiku,” kwa Daniel, kwavwakilanga ciyeso ca kuyezgela apo Nebukadinezara wakapelekanga cheruzgo, ndipo ciyeso ico chikuyimira dango la pa Sabata ya Mulungu mu masiku ghaumaliro. Unenesko wakwamba na wakwimikika uzamkuwara kawiri na kawiri kufika pa kuliwika kawiri khumi para wawelera mu masiku ghaumaliro, kuluska umo ukamanyikwiranga pakwamba. Unenesko uwu, pamoja na wavinjeru awo wakupulikiska unenesko uwu mu masiku

ghaumaliro, wazamkuwara kawiri khumi para mvula yakumanyuma yikunjira, iyo ni kuwelerapo kwa Kuchema kwa Pakatikati pa Usiku.

“Mukulonga ukwisa kwa Mwata kubena kule meneneko. Namonene imvula ya kulekelesha yali mu kwisa [mbutuka fye nge] ukubilikisha kwa pakatikati ka bushiku, kandi ne maka yakulisha ku ncende ikumi.” Spalding and Magan, 5.

Kuukusibwa obuggya okw’amazima agaasooka kutuukirizibwa olw’okukozesa enkola y’enkuba ey’oluvannyuma ey’“olunyiriri ku lunyiriri.” Bwe gakuwaanyizibwa obuggya, amazima agaasooka gamulisa “emirundi kkumi” okusinga bwe gaali bwe Miller yasooka okugatunuulira. Ab’amagezi abakozesa ekisumuluzo ky’enkola okuzzaawo amazima agaasooka, bafuna obumanyirivu obusinga “emirundi kkumi” obulungi okusinga abo abalya enkola ya Babulooni. Abo abaliriddwa ebbali omusajja ow’akayuuyo ak’ettaka, be abo abeegatta ku nnono n’empisa ebyabisse amazima agaasooka, era abasunsulwa wamu n’ensobi ez’ennono n’empisa ze beegasseeko.

Efundi didihile dyezifwanekisela.

“Mu kukana ukuri, abantu baba banze UWakuremye. Mu guhonyora amategeko y’Imana, baba bahakanye ubutware bw’Uwatangaga amategeko. Biroroshye kimwe guhindura inyigisho n’amahame y’ibinyoma ibigirwamana nk’uko byoroshye kubaza ikigirwamana mu giti cyangwa mu ibuye.” \*Intambara Ikomeye\*, 584.

درک یراید می‌ارفہی ب یومندرکیقات یوام ییاتوک مک می‌ارفہی رسمل یمنیربرد وہی، تاکہد چ یومز یندرکبوراج یتاک مل لؤخ یہچرف یوایپ مک موہتاکہد تخہج موہی یتہقیقہج.

4:17 عہشؤہ .منیہب ئل زاو ؛ووب تسوئیہپ ناتہب ہب می‌ارفائی

Olya, ri vakudya leswi u dyaka, hilaha swi kombisiweke hakona hi Daniele ni lava vanharhu lava tshembekaka. Ku vilela ka Makwerhu wa xisati White mayelana ni lava a va ri “swiphukuphuku naswona va etlele” a ku fambelana ni ku pfumala ka vona ku tilunghiselela, ni ku pfumala ka vona ku twisisa nkoka wa “ntiyiso wa nkarhi wa sweswi.” Ku vilela kakwe a ku ri ku kombisiwa ka nkathalelo wa Krete eka Vayuda lava a va kanetana hi swilo leswitsongo va nkarhi wakwe, lava a va lahlekeriwe hi ku helela hi ku vona ntiyiso wa masungulo. Norho wa Miller wu kombisa makumu ya Israele wa moya wa manguva lawa, loyi a fanekisiweke hi Israele wa khale wa xiviri.

“Abanditsi n’Abafarisayo bavugaga ko basobanura Ibyanditswe Byera, ariko babisobanuraga bakurikije ibitekerezo byabo bwite n’imigenzo yabo. Imigenzo yabo n’amahame yabo byarushagaho kuba bikomeye kandi bisaba cyane. Mu busobanuro bwabyo bw’umwuka, Ijambo ryera ryabereye abantu nk’igitabo gifatanywe ikimenyetso, gifunze ku buryo batashoboraga kurisobanukirwa.” Signs of the Times, 17 Gicurasi 1905.

1863년 이래로 점진적인 흑암이 라오디게아적 재림교 위에 내려앉았으며, 성경과 예언의 신은 그들에게 봉인된 책과 같이 되었다. 은혜의 시기가 마치기 직전에 예수 그리스도의 계시가 개봉되며, 그 계시는 세 단계의 시련 과정을 이루어 내고, 마침내 관습과 전통의 위상들을 버리기를 거부하는 자들이 속히 다가올 일요일 법령 때에 쓸려가게 된다.

“Tusungun nu zey püle ñi mütenngen nienolu ta inchiñ, ka chem küme, fütta trokiyelu ta tüfachi rüf dungu ta Dios ñi Dungu mew müley. Welu tüfachi küme llüfke alhajas ka trokiyelu müley ta mütrümkülen ka fütta püllü rüpuichi üñüm mew: admapu, herejías, ka ta Satanás ñi küdaw mew mütrümngenolu. Fey ñi weda küdaw müley ta kiñe weza newen mew che ñi rakizuam meu, Cristo ñi mongen ka küme feyentun ñi alün zoy müna püllü mew kütralelafielu ta feyengelu tüfey mew. Dios ka che ñi kayñe, kiñe kalku-rume nentungechi müley ta fey engün mew, Cristo ñi adkülechi pu che pingelu, ka fey meu kom pu che mew müley ta tüfachi dungu: Kimlafuyngün ta ñi küme küpangechi antü.” Review and Herald, 16 de agosto de 1898.

Nzo ya Miller imwonesha historia ya kusimamishwa kwa “kweli za asili,” kukataliwa kwake baadaye, kisha kurejeshwa kwake kwa mwisho. Mbele kidogo tu ya kufungwa kwa muda wa rehema, “Mtu wa Brashi ya Uchafu” huingia katika tukio hilo na kuzisimamisha tena kweli za asili, na kuzifanya ziwe angavu “mara kumi” zaidi. Hili hutokea katika historia ya Kilio cha Usiku wa Manane, ambacho hutangulia Kilio Kikuu cha malaika wa tatu katika sheria ya Jumapili. Kilio cha Usiku wa Manane huwaamsha na kuwatenga wanawali kabla ya sheria ya Jumapili, kama vile Kilio cha Usiku wa Manane kilivyotangulia kufunguliwa kwa hukumu ya upelelezi katika historia ya Wamilleri. Wakati vito vinaporudishwa ndani ya kisanduku kikubwa zaidi, kilichorejeshwa, huwa ni kuchelewa mno, kwa maana tukio hilo hutokea “baada ya” sakafu kufagiliwa iwe safi.

“Uvumbi n’imyanda by’ikosa byahambye imitako y’agaciro y’ukuri, ariko abakozi b’Umwami bashobora gucukumbura ubwo butunzi, kugira ngo ibihumbi byinshi bizaburebe bishimye kandi bitangaye. Abamarayika b’Imana bazaba bari iruhande rw’umukozi wicisha bugufi, bamuha ubuntu no kumurikirwa n’Imana, kandi ibihumbi byinshi bizayoborwa gusenga hamwe na Dawidi biti: ‘Hwejesha amaso yanje kugira ngo ndebe ibitangaza biri mu mategeko yawe.’ Ukuri kumaze ibihe byinshi kutabonwa no kutitabwaho, kuzaka ku mpapuro zimurikiwe z’Ijambo ryera ry’Imana. Muri rusange amatorero yumvise ukuri, akakwanga kandi akakugandagurira, azarushaho gukora ibibi; ariko ‘abanyabwenge,’ ari bo b’inyangamugayo, bazasobanukirwa. Igitabo kirafunguye, kandi amagambo y’Imana agera ku mitima y’abifuza kumenya ubushake bwayo. Mu ijwi rirenga ry’umumarayika uvuye mu ijuru wifatanya n’umumarayika wa gatatu, ibihumbi byinshi bizakanguka bive mu kireherezo cyabafashe n’isi yose mu bihe byinshi, kandi bizabona ubwiza n’agaciro k’ukuri.” Review and Herald, December 15, 1885.

“Adelfe” yer wat pwa sönu, kemaşî Yawhîniñ khâ nîfê boîe Bâbilon eççi bâ rîm, çünke “kâyrâ şôr” Pazar qanûnîda başlar. “Toprak Fırçası Adamı”nın işi 11 Eylül 2001’den beri yürürlüktedir ve 2023’ün Temmuzundan beri daha da ziyadedir.

“Mtume asema, ‘Maandiko yote yametolewa kwa pumzi ya Mungu, nayo yafaa kwa mafundisho, kwa karipio, kwa kusahihisha, kwa mafunzo katika haki; ili mtu wa Mungu awe mkamilifu, amekamilishwa kabisa kwa kila tendo jema.’ Biblia ni mfasiri wake yenyewe. Kifungu kimoja kitathibitika kuwa ufunguo utakaofungua vifungu vingine, na kwa njia hii nuru itamiminwa juu ya maana iliyofichika ya neno. Kwa kulinganisha maandiko mbalimbali yanayoshughulikia jambo lililile, huku ukitazama uzito wake kwa kila upande, maana ya kweli ya Maandiko itadhihirishwa.”

“Bangata bahanyumura yuko bagomba kubanza kwifashisha ibisobanuro by’Ibyanditswe Byera kugira ngo basobanukirwe n’insobanuro y’ijambo ry’Imana; kandi ntitwahagarara ku mwanja uvuga yuko ibisobanuro bitagomba kwigwa; ariko bizasaba ubushishozi bwinshi kugira ngo umuntu avumbure ukuri kw’Imana muni y’ikirundo cy’amagambo y’abantu. Mbese ni bike cyane byakozwe n’itorero, nk’umubiri uvuga ko wizera Bibiliya, mu gukoranya amabuye y’agaciro atatanye yo mu ijambo ry’Imana ngo abe urunigi rumwe rutunganye rw’ukuri! Amabuye y’agaciro y’ukuri ntaryamye hejuru ngo yoroshye kuboneka, nk’uko benshi babitekereza. Ubwenge bukuru mu ihuriro ry’ibibi buhora bukora kugira ngo ukuri kutagaragara, kandi kugira ngo ibitekerezo by’abakomeye bishyirwe ahagaragara mu buryo bwuzuye. Umwanzi arakora ibishoboka byose ngo apfubishe umucyo wo mu ijuru akoresheje inzira z’uburezi; kuko adashaka ko abantu bumva ijwi ry’Umwami, rivuga riti, ‘Iyi ni yo nzira, mube ari yo mugenderamo.’”

“Ukuli wa buleli bwa lwiimi buleele kwasasa mu lukata lwa busokololo; lelu bwafiko mwa masipilu a bantu, mwa milumbe ne mialo ya bantu, kabiji maana afuma mu julu atelekelwe pachechetu; mambo Satana waakwanisha kukomesha pano pantanda kufwelela mba mashiwi ne milimo ya bantu byafwainwa bingi. Mfumu Lesa, Mufyashi wa maiko, ku mutengo wa kukila kupimwa waapele evangeli ku bantu ba pano pantanda. Kupitila muli uno Mwakumwa wa bulesa, tuzhiba twanshi twa kukumya ne twa kupembelako twafuma mu julu twasokololwa ku abo bonse bakeya ku kisulo kya bumi. Kukena mipeshi ya buleli ikjali ya kusangwa; lelu bintu bya mupashi bipeshiwa ku ba mupashi. Maana a bantu abafimwina ne bubi keakwanisha kubikila mutengo ku buleli byonka byo buli muli Yesu.” Review and Herald, December 1, 1891.

Ulimo wa Kristo kama ulivyowakilishwa katika ndoto ya Miller kwa mfano wa mtu wa ufagio wa vumbi ni wa namna mbili. Ni kuondoa kosa, na kurejesha kweli za asili. Kuondolewa kwa kosa nako ni kwa namna mbili, kwa maana kosa linapofagiliwa nje kupitia dirisha, kosa hilo huwapeleka pamoja nalo wale wanaochagua kubaki wameshikamana na makosa hayo. Kazi ya utangano inayotimizwa na mtu wa ufagio wa vumbi pia inatajwa na Yeremia, na ushuhuda wake unapatana na wa Dada White, aliposema kwamba, “watenda kazi wa Bwana wanaweza kuzifunua hazina hizi, ili maelfu wazitazame kwa furaha na mshangao.”

Nicyo Uwiteka avuga ati: Nuhinduka, nzagusubiza ukundi, kandi uzahagarara imbere yanjye; kandi nuramuka utandukanyije ikintu cy’igiciro n’ikinyandagaro, uzamera nk’akanwa kanjye; bo bazakugarukira, ariko wowe ntuzabasange. Yeremiya 15:19.

Muktadha wa kifungu hicho katika Yeremia unawahusu wale ambao wameipitia fadhaa ya kwanza ya Julai 18, 2020. Si yule mtu wa brashi ya uchafu peke yake anayefanya utangano kati ya kile kilicho cha thamani na kile kilicho kibaya, bali pia ni kazi ya wale wanaowakilishwa na Yeremia, ambao wanaonyeshwa kuwa wanafanya uamuzi wa kama watamrudia Bwana au hawatamrudia. Ni dhahiri kwamba hawakuwa pamoja na Bwana, kwa maana kama wangukuwa wakitembea pamoja naye, kusingekuwa na sababu ya wao kurudi. Watakaporudi na kusimama mbele za Bwana, na baadaye kuwa kinywa chake, watakuwa wametimiza kazi ya kutenganisha kile kilicho cha thamani na kile kilicho kibaya. Kazi ya “Mtu wa Brashi ya Uchafu” yahitaji ushiriki wa wenye hekima. Kazi ya “Mtu wa Brashi ya Uchafu” katika ndoto ya Miller pia inaonyeshwa wakati Kristo

anaposafisha sakafu yake kwa njia ya mchakato wa usafishaji kwa moto.

“Usafi huu wa kusafisha utanza mapema kiasi gani siwezi kusema, lakini hautacheleweshwa kwa muda mrefu. Yeye ambaye pepeto lake li mkononi Mwake atasafisha hekalu Lake na uchafu wake wa kimaadili. Atalipurga sakafu Yake kabisa.” Testimonies to Ministers, 372, 373.

“Okutebenkeya kw’akamalirizo” kwaatandikire omu kwezi kwa Musanju, 2023, kandi niyo nkora y’okutebenkeya erikugambwaho omu esuura yaakashatu eya Malaki.

“Malaki 3:1–4 quoted.

“Gava Xwedê de pêvajoyek paqijkirinê û safikirinê di nav gelê Xwedê de dimeşe, û Xudanê leşkeran destê xwe dane ser vî karî. Ev pêvajo ji bo canê mirovî pir dijwar e, lê belê ew pêdivî ye da ku her nepaqijî were rakirin. Ceribandin pêwist in da ku em bi teslîmbûna li hember îradeya wî, nêzî Bavê xwe yê ezmanî bîn anîn, da ku em ji bo Xudan qurbaniyek bi rastî pêşkêş bikin. Karê Xwedê yê safikirin û paqijkirina can divê bidome heta ku xizmetkarên wî ew qas hatine xwar kirin, ew qas ji nefsê mirine, ku gava ji bo xizmeta çalak tîn gazîkirin, çavê wan tenê li ser rûmeta Xwedê be.” Review and Herald, April 10, 1894.

Milila nkeesi yabili kisonesia kuludishwa kwa kweli za asili, na kuludishwa kwa wakati huohuo kwa watu ambao wametawanywa. Njozi ya pili ya Nebukadneza kisonesia kuludishwa kwa ufalme wake. Njozi ya Milila yashughulikia kufukiwa kwa kweli za asili kwa namna ya kwamba kweli hizo “zimetawanywa.” Neno “zimetawanywa” ni ishara ya “nyakati saba.” Njozi ya Nebukadneza yahusu “kutawanywa” kwa “nyakati saba.” Nebukadneza aletwa kwenye wakati wa mwisho mwaka 1798, na huko amwakilisha mtu aliyeongoka. Milila ni ishara ya “wenye hekima” mwaka 1798.

Ingingo ikurikiraho tuzakomezwa inzozizi za Miller.

“Yat tweyi twatalwa ukekanisya na bange, nangwa bange kulangasya ukekanisya wao ukufuma mu maganizyo getu, twafwile kulangasya umwoyo wa Bwinakristu, no kusunga ichi cilangililo pakumanyikwa ukuti kuti twikala twatontonkana bwino kabili twa bulungamo; pantu icine cikalangulukila ukucecekeshiwa. Uko cilesambibilwa sana, e ko ulubuto lwalyo luleshininkila ukubalika. Shikulu tabombela bwino pa fyonse ififwanana no bukali no bunyantinsi, kabili abika ukusoka kwakwe pa balya abataya uluse no kutuka pa balya abekanisya nabo mu matontonkanyo, ukubabika mu cimonwa icibi nganshi ico cingabako. Umulu onse ulolesha pa balya ababomba ifi nga filya Umulu waloleshanga pa Bafalisei, kabili ubalondolola ukuti tabamanyile nangu Amalemba nangu amaka yakwa Lesa. Abalwani ba cine tabenga cine ukubika mu bupubushi. Kuti banyanta pa cine, no kwelenganya ukuti pantu bachiponona panshi no kuchifimba na fiko, naciluwishiwa; lelo Lesa akapusha bamwi aba cishinka bakwe ukubomba nga filya Kristu abombebe lintu ali pano isonde,—ukufumyapo ifiko, no kubwesha icine ku mwikalo walyo uwalinga mu cilembelo ca cine.”

“Ku butumbi bwa bantu aho ukuri kuba ingingo yo kuganirwaho, hazabamo abazaharwanya buri kintu cyose batigeze bemera ko ari ukuri; kandi mu gihe bibeshya ko barwana n’ikosa gusa, bakeneye kumva bafite amatwi atabogamye, kugira ngo basobanukirwe icyo ukuri ari

cyo, kandi ntibasobanure nabi, ntibanagore uko byavuzwe. Bafite urugero rw'abantu bo mu bihe byose barwanye ukuri, kandi mu kubikora batyo, banze inama (sic) y'Imana ku byabo. Uruhare rukomeye cyane ruzaba ku bantu bahawe umucyo mwinshi n'amahirwe menshi, nyamara bakaba barananiriwe kuba rwose ku ruhande rw'Umwami. Iyo bashidikanya bakiyemeza kuba rwose ku ruhande rw'Umwami, barindwa gukiranuka kwabo, ndetse no mu gihe basabwaga guhagarara bonyine. Yabashoboje guhagarara bashize amanga, mu butungane no mu kutabera ku ruhande, baharanira amahame atanduye yo gukiranuka. Yabakomezaga mu kurwanirira icyiza kuko ari cyo cyiza, nubwo ubutabera bwaba bwaraguye mu muhanda, kandi ukuri kutabasha kwinjira. Basobanukirwaga n'ibyera kandi bitanduye, kandi bihuje n'ubugingo bwa Kristo, kandi ntibateshuke ku mahame asukuye kurusha ayandi ya Gikristo mu mwuka, mu ijamba, cyangwa mu gikorwa, nubwo baba bahagaze barwanya atari ubujiji gusa, ahubwo n'abize kandi b'inararibonye, bakoresha intwari z'ubuhanga bwo kuyobya kugira ngo babacecekeshe. Muri uko guterana kwose kw'ikosa kurwanya ukuri, barindwaga kandi bagahabwa ubushobozi bwo kugendera mu nzira ituma abanzi babo batabasha kubagisha impaka cyangwa kubatsinda. Bahagararaga nk'urutare ku ihame, banga kugirana n'umuntu uwo ari we wese ubwumvikane bwo guteshuka, kandi nyamara bakarinda umwuka wagombaga kuranga buri Mukristo."

یستاری هگل هب و ، تاکهد یزاوای ج یی اسائی و زوریپ ناوئیل ، هحیسیم یووتو مکنئوش یهوهئ،  
 ناین اکهمووبور هب هب: «یته یوومرف حیسیم مکنوچ ، رهبمتئ رگهد قئورم ین اکهر اک و تهل س هخ  
 کووس هب یسول پاچ . تئ چهد شئپور هب ادن اک هئ یراگنر هب مروج وومه وان هل یحیسیم .» نس انن ای هد  
 وهئ یکه چ مکنوچ ، تاکهدئیل قیر ندر کر اب تهمؤت . مووب کی ادمل موهناتئ مش هل مکنوچ ، تئ ناز هد  
 هنام هئ مکنوچ ، ننئ هان راکهب نیناز زرهبؤخ و نئ راپان ادلد هل دس هح ناوهئ . هی مپارخ  
 مکهل وچ ناتئ مش مکنوچ ؛ نو هکانر مد روخ یس کمو . نئ قئورم و ادوخ ینمژود ین اک هئ یدن هم تهبیات  
 رایسرپ هل کئ و افال هب ناوهئ . اس یع هب ژد هراک مهئ ین ادم اجن هئ وب انئ ه راکهب ناکهوار ککووس  
 ادین اک هسق هل یهوهئ وب نتوه کهد حیسیم یوود ناکه کهل وچ یهوهئ کهو ، نو مکان ناین ایارب یوود  
 .» نمکب رابن اوات مو مک هئ مشو یوه هب نن اوتب وکات ، تئ لب تش رۆز نمدب یناه و موهنئ لئ اییب  
 Home Missionary, September 1, 1894.